

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljih in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamezne številke se prodajojo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celji, Krškiji, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestnu itd.
Ucizane in naročne sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglomov 15 st. na vrsto peti; poslanice, smernice, javne nazvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON Stev. 1157.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Carjevo dovoljenje portarturskim častnikom.

TOKIO 4. (Reuterjev biro) General Steselj je brzojavno prosil ruskega carja za dovoljenje, da zakorejo portarturski častniki dati Japoncem častno besedo, da se sedanje vojne ne bodo več udeležili.

Steselj je podpisal kapitulacijo.

PETROGRAD 4. Dopisnik »Blašev.« Vednostni poroči iz Čfu od 2. t. m.: Iz Daljnega so sporočili tukajšnjemu japonskemu konzulu: General Steselj je podpisal kapitulacijo pod izredno ugodnimi pogoji. Častniki obdržata orotje ter odidejo na Rusko, ko podojajo častno besedo, da se ne bodo več udeležili sedanja vojne.

Angleška križarka »Andromeda«.

VEJHAJVEJ 4. Angleška križarka »Andromeda« je danes zjutraj opula v Port Artur s veliko močino provijanta in zdravil za ranjene in obolele Ruse.

Ruske izgube med obleganjem.

ČIFU 4. Glas m izjav ruških častnikov, ki so dospeli senčaj, je žel Port Artur potiskom oblegovanja 35 600 mož. Od teh jih je bilo 11 000 ubitih, 16 000 jih je ranjenih oziroma bitnih 8000 jih je bilo vedno v firth; 2000 od teh je bilo za boj ne sposobnih.

Optimizem grofa Lamsdorffa.

LONDON 4. »Standard« poroča iz Petrograda, da je grof Lamsdorff, minister zunanjih stvari izjavil, da je zavsejeno Port Arturja portarsko vprašanje ter da je ob izkoristi, da se je ta kraj smatral toliko časa kar zaslužen srednje ruskega orotja v Aziji.

Uničenje russkih ladij v portarturskem pristanišču.

TOKIO 4. (Reuterjev biro) Moesa tukajšnjih krogov vojne mornarice so različna od moesa dnevnikov »Išimpo« in »Nihon-Nihon«, ki sta ostro kritikovala uničenje ladij v Port Arturu, ki se je izvršilo na ukaz generala Steselja potem, ko je isti ponudil kapitulacijo.

Neki častnik glavnega štaba je izjavil nekom nekemu pogovoru: Ako bi se jaz našel v takem položaju kot general Steselj, storil bi ravno tako.

Obnovljenje russke flote.

PETROGRAD 4. C r je odobril, da se potroši tokom 10 let 3200 milijonov rublov za obnovljenje russkega brodovja. Zgradilo se bo 16 oklopnač, 18 križarjev in 150 torpedovk in uspešnikov torpedov.

Predaja Port Arturja.

TOKIO 4. General N. G. poroča, da, potem ko so bila dne 3. t. m. pogajanja

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročje brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pišma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije jo pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konzorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konzorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti 18. Ptošno-hranilnični račun št. 652.841.

med japonskimi in russkimi zastopniki dovršena se je danes zjutraj pričelo s faktično predajo russke vojnega materiala in vladne lastnine v ruke Japancem.

Novi poveljnik vztočne japonske armade.

PETROGRAD 3. Dopisnik »Blašev.« Ve domost je izjavil z bojišča od 1. t. m.: Kakor poročajo Japoneci, je dospel v Dzangan japonski general Haas. Sodi se, da prevzame poveljništvo japonske vztočne armade, kar bi potrjalo, da je Kuroki umrl.

Brzjavne vesti.

Ogrski državni zbor razpuščen.

BUDIMPESTA 4. Cesar je danes s prestolnim govorom razpuščil ogrski državni zbor.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 4. Skupščina je vsprejela proračun v tretem četrtku z 82 proti 32 glasovi ter se je na to do 23. t. m. odgodila.

Ministerska kriza v Romunski.

BUKAREŠT 4. Kralj je vsprejel ostavko liberalnega ministervstva Surlaza ter je poveril sestavo novega kabinečke voditelju konzervativne stranke, Jurju Cantacuzoe. V istem preizkusu Cantacuzene predsedstvo in notranje stvari, Jolesc finance, general Lebovari zunanjje sver. Novi ministr. so bili danes popolnoma zapršeni.

Rusko-japonska vojna pred forumom politike in jurisprudencije.

(Pise J. M.)

VIII.

Predam idemo dalje, prosim spoštovane čitatelje, da preidejo v duhu vsa ta dejstva in dogodek, ki smo jih povdari v prejšnjih čankah. Tako si — kakor rezultanto — ustvarijo iz našega pripovedovanja po prički tole sliko:

Pred kitajsko japonsko vojno kazala se nam je Japonska kskor parvena, ki s posebenim činom — kitajsko-japonsko vojno — vleče na sej sveto pozaraost. Ia res! Japonska je postala s to vojno velevlast, govorči v značju programa japonske politike: velevlast, ki je v mednarodnih odnosih vztočne Azije ne samo najbolj interesirana, ampak, ki ima posebno pravo, da svoje interese smatra predpostavljenimi interesom evropskih velevlasti.

Tako se je s simonoščkim mirom, če tudi je bil začasno storjeva konec japonskih sanjarjam in, rekli bi, megalo maniji — tendencija japonske politike izteca od dne do dne bolj.

Ne treba omenjati, da je japonska ob vsekem koraku in ukrepnu videla pred seboj

Pred njim stojita dva človeka. Tu Živan Benkovič, a tam Grga Prišlin.

Težka žalost je utisnila svoj pečat v Živanov obraz; usta so se stisnila od grenačne tuge. Stal je kakor oklačeno samoto deblo. Dvorski župan je bil mračen in bolj divji nego kdaj. Zrl je pred se. Samo tu pa tam je očnil z očesom škofa in Živana Benkoviča.

— Gospod škof! je začel Benkovič, v dveh letih sem trikrat potkal na tvoja vrata; danes sem potkal v četrto. Poznam te kakor pravčnika, a menda več tudi to, da nisem pravdar hude krvi, da mirim svoje Grčane, kjer morem, ker ste se vi in smo se mi nastil krvi.

— Vem, Žvan, pošenje troje je dalo pred menoj, je potrdil škof.

— Nisem šel pred sodišče, prišel sem do tebe. Pastir si od Boga, tvoja sodba je krejša od posvetne, ki se vlači podobno dol gumu postu.

— Govori Živan!

— Ta človek, je rekel Benkovič, pozavši s prstom na Prišlina, dal je mojo

vedno le Rusijo, svojo zgodovinsko tekmovalko. In Japonska si je stavila življensko nalogu, da z vsakim dovoljenjem in nedovoljenim sredstvom jači svoj ugled in svojo moč. Vedela je, da ob koliziji interesov s tem zmanjšuje rusko moč v vztoči Aziji.

Ne moremo si kaj, da ne bi tu citirali glasoviti program japonske diplome. Ta program bi nazvali mi sveto le japonske politike, izpovedane že od omenjenega barona Sujematsu, adoptivnega sinu markija Ito in leta 1900. japonskega ministra za notranje stvari. On je govoril:

»Naš poklic v internacionalem razmerju ne more biti v principu drugačen od vseke druge velevlasti v Evropi. Mi smo tudi potom formalnih dogovorov prisiljeni v krog kulturnih narodov; naše pravo, kakor nezave, ne more biti v nobenem slučju manje, nego katere koli evropske države. Ali mi nimamo nikake volje umešavati se v vprašanja stare Evrope. Nasprotno pa mislim, da imamo popolno pravo povzdignati svoj glas ob vsakem važnem vprašanju, ki se razteza na vztok. To naše pravo je vse kako več nego katere-koli evropske države. (Čtaj: Rusije!) To je povsem naravno. Pomisli treba samo na zgodovinske tradicije in velika trgovske in politične interese, ki nas vežejo z Azijo.«

Bilo je dovolj, morda preveč povedano.

zrečila, da je sovražnik na potu od Kinčova do omenjenih utrdbenih črt (Glavna črta utrde) izgubil nad 100.000 mož mrtvih in ranjenih, dočim je sama ruska četa izgubila skupno največ 10.000 mož.

Kaj bi bila ta junška četa 20 do 30 tisoč mož, ki nima primera, še le storila v treh glavnih utrdbenih črtah Port Arturja, ki leže ena za drugo, ako bi je ne bilo zmanjšalo glavnega vojnega sredstva! (Glej »Edinost« od 30. oktobra ter 11., 12. in 15. novembra 1904).

Jaz sem že večkrat povedarjal, da bi utegnila vsa skočila najprej občeti vseled pomanjkanja streliča. Nihče ni zamogel pred vojno predvidjeti, koliko streliča da bodo porabile moderne puške-repetirke in topovi, z ozirom na uspešno obrambo s strelijanjem, kakor glavnega vojnega sredstva. Ni bilo namreč možno — brač izkustva v vojni — v najprej prerečuniti moč in trajnost sovražnih skočkov ter zmožnost lansnih čet v strelijanju. Torej najbolje organizatorčne glave se so zamogle motiti tudi glede množine streliča, s katerim je bilo potreba preskrbeti Port Artur, čeravno se gre, tu le za dobro enega ali dveh mesecov. Kakor znano, sta se moralna Port Artur in Vladivostok, kakor dve strategični predstari na skrajnem vzhodu, držati eno leto, da sta ščitila razvrščenje gavne vojne sile na kopnem in na morju. (»Edinost« 15. nov. 1904).

Faktično je hrabro portarturska posadka, kakor je sedaj vsemu svetu znano, delila čudeža v izvrševanju te svoje naloge. Kuropatkin steji sedaj s premičjo nasprti armadi maršala Ojame! in ne da bi bila russka armada izgubila mnogo vojakov na kopnem. To je večinoma zasluga portarturske posadke na kopnem. Žal, da ni zamogel Port Artur risti drugo naravno, važno naloge, da bi nam edo do prahu baltiče flote obvaroval pred uničenjem portartursko brodovje. Vendar bi bilo to preveč zahtevati, da bi sama hrabro posadka na kopnem, ne da bi je ofenzivno pomagala mornarica, tako dolgo vzdržala, da tako pokrije vse grehe ruske mornarice.

(Pride še.)

Rusko-japonska vojna.

Tist. 4. januvarja 1904.

O kapitulaciji Port Arturja.

Upliv kapitulacije, a) na položaj, b) na bojišče in na baltiško brodovje in c) na trdnjava Vladivostok.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

Naprakovana kapitulacija Port Arturja je presenetila prijatelja in sovražnika, ker se je hrabra četa v resnici do zadnje patronne — skozi enajst mesecov! — sovražniku upirala! (Glej: »Edinost« od 13. novembra 1904. »Port Artur. 2.—3. odstavek!«) Žal, da se je urešnilo česar sem se bal. Junaški posadki ni bio — kar bi bila pač zaslužila — usojeno in to le iz prerauenega pomanjkanja streliča in najbrž tudi živil.

Ni je nadvladala sila japonskih naskokov, ampak faktično nezasno pomanjkanje streliča, kakor glavnega sredstva bojevarja poleg pomanjkanja živil ter pojavitvenje škorbutne bolezni.

Pomisli je treba, da je ta hrabro junška četa do meseca novembra vzdržala silne napade Nogi-jeve oblegovske arme in to največ v provizoričnih utrdbah v predpolju portarturske trdnjave ter je prov

nečakinjo ugrabiti skor izpred poročnega oltarja, da je je ubiti mož, da si zasiti grešno željo.

Prišlin ni nič odgovoril.

— Ta človek, je nadaljeval Živan, je navasil na našo stran, začpal milijon loptov, kjer sta mi poginila v plamenu sestra in avak. Otel mi je rodbino, oskrnul nečakinjo.

— Ne laž, je dvigal dvorski župan glavo. Dobra si mi je udala brez sle, potročila se je z menoj, in rodila zakonsko dete. Ako bi bili tu, potrdila bi to tudi ona sama.

— Rekla bi sama, o ti zložine na mojem imenu, da je tu! Rogaj se le mrtvimi dušami. Privolila je, da, ker si jej prisegel pred živim Bogom, da jej ubiješ slobotno sestro in stričico in mene, skočil je in mene, potem, ko je po tvojem nasilju nehal biti devica. Privolila je iz groze, dokler ni bila pod tvojimi udarji padla v grob, ti krvnik ti! Mučenica se je mučila, samo da reši svojo rodbino pred tvojim besailom.

— Pred mojim besnilom? Ni bilo to moje besneje! Bila je dolžnost do svojih

gospodarjev. A i niso piani svetje naskočili na stražo našo v popovskem turnu? Ali ni nahrupil na nas kakor besno pse tvoj nečak mlinar? Branil sem sebe, branil pravico in zemljo svoje gospode. Svoje ste dobili. Sem li jaz kriv, da sta na tem ponesrečila mlinar in mlinarica? Kaj mene briga to? Jaz vem, šečav sluga sem in branil svojega gospodarja. Za drugo me ne briga.

— Ali sodišče te pouči.

— Sodišče, se je nasmehnil Grga, na srečo ni to tvoj kramarski sodnik. Jaz nisem purgar, jaz sem plemič. Pravde teko dolgo kakor mala voda, ki jo nazaduje zastonj isteč v pesku.

— Prišlin, je zekričal škof jezno ter skočil na noge, pozabiljaš, da stojis pred škofom, ki ti zapoveduje, da temu človeku odgovoril po duši.

— Odgovoril sem, gošpod škof, kakor mi je v duši. Za svojo zvestobo zaslužil sem hvalo, radi njegovih laži ne vprejemam graje.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Zgodovinski roman Avgusta Šenose. — Nadaljeval in dovršil L. E. Tomič.

Prevel M. C. Č.

IX.

Za vijajno,

4. Če bi se dogodilo, da bi ruski vojaki porušili ali spremenili stanje gori omenjenih objektov, si pridružuje japonska vojska svedočno stojite.

5. Rusi morajo izročiti Japoncem tabele, v katerih bodo reproducirane trdnjave in njih položaj, potem poz eja mis na kopacem in na morju ter drugih nevarnih objektov. Potem morajo izročiti listo vojnih in drugih ladij; slednji listo civilistov.

6. Orožje, strelivo, vojni material, vladna poslopja, predmeti pripadajoči vladni vojne in druge ladije z vsebino, izvzemši privatno lastnino, morajo ostati na mestu, kjer se nahajajo. Komisarji ruske in japonske vojske bodo odločili o formalnosti njihove izročitve.

7. Z ozirom na hrabri odpor ruske posadke bo japonska vojska dovolila častnikom vojske in brodovja in vsem k njima pripadajočim uradnikom, da obdrže srebljo in dano vseboj vztiško njihov privaten imetek, v kolikor je za njihove vzdrževanje potrebno. Vsi gorji omenjeni častniki, uradniki in dobrovoljci, ki se pismeno s častno besedo obvezajo, da do svrška vojne ne premejo več za oružje, dobe dovoljenje, da se povrnejo v svojo domovino. Vsakemu častniku vojske in mornarice se bo dovolilo, da vzame sreboj enega sluge.

8. Podčastniki in vojnici vojske in mornarice in dobrovoljci bodo smeli nositi uniforme, ter se bodo morali zbrati na mestu, določenem od Japoncev. Japonski komisarji bodo določili podrobnosti.

9. Sanitetni oddelki bodo Japonci tukaj zadržali, dokler bodo smatrali, da je potreben za negovanje bolnikov in ujetnikov. V tem času bo ruki sanitetni oddelki pod vodstvom japonskega sanitetskega oddelka.

10. Ukrepi glede dokumentov mestne uprave in finančne se določijo v naknadni pogodbah, ki bo imela isto veljavno, kakor ta pogdoba.

11. Ta pogdoba stopi v veljavno čim bo podpisana.

Škorbut.

Neka Streljeva brzojavka iz Port Arturja poveda, da je bil škorbut najhuji sovražnik hrbro poseadke. Ta sicer redka bolezen se pojavlja v takih prilikah v taki grozoti, da se jo primerja z najhujimi kužnimi boleznjami. Ta škorbut, ruski »cina«, je bil že davno najhuje strašilo za ljudi, ki so daje časa doblivali v omejenem prostoru nezadostno, izprijetno ali preenakomerno hranje. Tako je nastopala cina v minih stoletih kakor moreča kuga na vojnih ladijah in polarah ekspedicijah, v kazničnih ter oblegovanih trdnjavah. Zgodovina pozna 58 oblegovanih mest, ki so valed škorbuta mnogo trpeča ter se tudi valed tega morska predati. Začenja je, da se cina pojavlja v vsej grozoti tedaj, ko začne najojo odporne sile pečati. Bitovo te bolezni ni še razjašnjeno, pripisuje se pa trajnemu uživanju slanega konserviranega mesa in po užankjanju svežega sočiva, kar tako preminja kri, da ista izstopa iz žil ter se izliva v krvavljenja pod kožo, v mišice, pregibe drab, v ustih še širi huda gnajlav, da izpadajo zobje. Pred pojavom teh znakov bolezni počasno že izteče moč, slovenska premaga občutek, bolehatosti, hude bolečine muči jo omrt vele ude. Ta bolezen dosegja po dolgih mukah pologomo do smrti; čim se pa pravočasno zdravstvene razmere premene, okrevojo bočni ki kmuni. Pajer trdi v opisu polarne ekspedicije leta 1872, da že pojstv škorbuta odločuje navsepe tach podvetrij. Prve polarne ekspedicije so žalostno poginole valed te bolzni, istotno so resna preiskovanja severne Sibirijske našetkom minolega stoletja komaj uspela, a Lozerev moral se je radi cina leta 1819 vrnil iz Nove Ziralje, čim jo je odkril. Žasini je izgubil na ustju reke Lene v Sibiriji leta 1735 skoraj vse možtvo na škorbutu. Rosmislov in Čirkov pa večino spremjevalcev. Umljivo je torej, da trdnjava, v katero se je vglasil tako grozni gost, se ne more držati, naj si je že tako močno utri na ter oborožen.

Kabinet Körberjev

je bil imenovan dne 17. januarija 1900. Koacem 1902 je ministerstvo podalo ostavko, ki pa ni bila usprejeta. Pravosodni minister baron Spens je izstopil, naskar je ministarski predsednik dr. Körber sam prevzel vodstvo pravočodnega ministerstva. V juniju 1903 je ministerstvo zopet podalo ostavko, ki tudi ni bila usprejeta. Odstopil je le češki minister dr. Bešek. Dne 26. oktobra 1904 sta odstopila finančni minister dr. Böhm-Bawerk in minister

za poljedelstvo baron Giovanelli; finančnim ministrom je bil imenovan dr. Kosel, ministrom za poljedelstvo pa grof Buquoy; razumeh je bil imenovan češkim ministrom rojem dr. Randa.

Drobne politične vesti.

Strašna umorstva v Grški. V Grški se vrša sedaj strašna umorstva v tukem številu, da jih tudi novine več ne javljajo. Iz Tessilje poročajo, da ne mine skoro dneva, da ne bi bilo izvršenih nekoliko umorov. Razbojniška četa pod vodstvom znanega razbojnika Konstanta provalila je v cerkev sela Neotrone na turški meji, izvlekla iz cerkve nekega kmeta ter ga seskla pred cerkvijo v navzetenosti mnogo ljudi. Grške novine so pisale, da so te zločine izvršili Bolgari, a dokazalo se je, da so ti razbojniki česti Grki in to oni, ki so minolega leta ubijali in klali po Makedoniji in katere so grške novine slavile kakor narodne junake.

Po tem takem je dopuščeno mnenje, da so ta umorstva tudi politične naravi.

Domače vesti.

Imenovanje. C. k. namestnik je imenovan: pol. c. oficijala Jurija Titza adjunktom na ravnateljstvu pomožnih uradov policijskega ravnateljstva v Trstu; policijskega kancelista Kazimirja Degiampetra pol. oficijala v Trstu in mornariškega podčastnika Antona Debelaka policijskim kancelistom na komisariatu v Mladih.

Predsedstvo fiansčne direkcije je imenovalo: carinarsko-kontrolnega azistenta Gvidona Marinovicha in carinarske azistente Viktorja Šterleta, Karla Tribussona in Rudolfa Dellamartina carinarskimi oficijali v X. načelnem razredu; carinarskega praktikanta Frana Lenštruzija carinarskim kontrolnim azistentom v XI. plač. rezredu; slednjih fiansčne straže višega responcijenta Josipa Friesenbacherja komisarjem fiansčne straže v X. plačilnem rezredu.

C. k. više sedišče za Primorje je imenovalo pravnega praktikanta Nazarija Lončarja avšku'tantom.

Tržaškim slovanskim društvom v znanje. Javlja se nam: »Tržaška posojilnica in hranilnica je namenjala prirediti mesec oktobra slovesno otvoritev »Narodnega doma« oziroma velike dvorane z sodelovanjem raznih narodnih društev.

Ker je bila dvorana s popolno uredbo odprta dovršena še le konec decembra, je oficijalska otvoritev od strani »Tržaške posojilnice« odpslila.

S 1. januarjem t. l. je namreč prevezelo d'orano v našem društvu »Narodni dom« katero radi kasne sezone ne more prirediti več otvoritvene slavnosti v tako kratkem času, da se ne bi otvoritev dvorane znato zaksenila na škodo »Narodnega doma« in društva, katera so se priglasila za dvorano že za ta mesec. Radi tega oddaja društvo »Narodni dom« omenjeno dvorano društviom za njihove prireditve in zavabe po redu, kakor so se ista priglasila, odnosno za dneve, za katere so se priglasila.

Toliko vsem na znanje s pozivom, da se društva, ki se hočejo poslužiti dvorane in sicer tudi ona, ki so se že pri glasila prej pri »Tržaški posojilnici«, oglašajo pri predsedniku »Narodnega doma« dr. Gustavu Gregorinu, ulica Giorgio Galatti št. 18, II. nadstr.

Volitve v zavarovalnicu proti nezgodam v Trstu. »Slov. Narod« se je razlutil nad političnim društvom »Edinstvo« radi neugodnega izida volitev v tej zavarovalnici ter očita tržaškim voditeljem nečuvano le-nobo.

To nas spominja na znani izrek: »Reci mi ti, da ti ne poreče on.«

Pred vsem opozarjam gospoda, da je ta zavarovalni zavod za Primorje, Kranjsko in Dalmacijo in da je vsaj 90 odstotkov slovenskih volilnih upravljenec izven tržaškega ozemlja, torej izven delokroga političnega društva »Edinstvo«. Iz tega sledi, da je bila čas na veda, pa vsaj ravno toliko dolžnost rojakov na Kranjskem, da bi se za to volitev zauimali.

Vzlio temu se je politično društvo »Edinstvo« z ozirom na to, da je sedež zavarovalnic v Trstu, že več let rado podreja tej nalogi in je že več let vedno poprijemilo inicijativo. A, žal, vsakokrat je imelo tako britke izkušnje. Redko je našel na ne umljivo misčnost. In vseh se edgovarjali tej mlačnosti.

Kjub temu se je politično društvo »Edinstvo« tudi letos lotilo te nevhvalne naloge. Določilo je jednega svojih odbora, da v sprejme inicijativo v svrhu uvedenja agitacije v vseh treh pokrajinal. Dotični gospod je, še preden so bile izložene volilne liste, v Trstu ustreno iskreno prosil nekega znanega kranjskega odščnjaka, naj se na Kranjskem dobro organizira in njemu pravčasno prijavijo kandidat. Ob enem se je pismeno obrnil do več oseb na Kranjskem in v Dalmaciji v istem zmislu. A fakt je, da ni dobil nujednega odgovora, razen od enega gospodov iz Dalmacije, ki je obljubil, da storiti, kar bo mogel, ki pa menda ni nič mogel, ker — ni nič storil! Niti toliko časa niso imeli na Kranjskem, da bi bili priobčili pol. društvo »Edinstvo« imena kandidatov.

Jedina naša krvda, ki jo odkrito pripoznavamo, je ta, da smo se zanašali na gospoda na Kranjskem in v Dalmaciji. Fakt je ta, da je dobro pol. društvo »Edinstvo« še le v zadnjem hipu in deloma celo še le na dan volitve le kskih 20 neizpoljenih glasovnic. Njunačilnejši dokaz za malomarno postopanje na Kranjskem pa je, da so nam prihajale glasovnice — po volitvah. Ozlobljeni po prejšnjih britkih izkušnjah in po tej najbritekji zadnji se dotični odbornik ni hotel eksponirati s takim malim številom glasovnic in — kakor je moral računati — blamirati vseh nas!! Ker na to ni mogel in ni smel računeti, da se v dotični kategoriji Italijani ne udeleže volitav v tako pičem številu, ne glede na to, da v zadnjem hipu ni bilo niti mogoče kaj vkniniti.

A opaziti moramo še, da se vrši skrutični sproti, kakor namreč dohajajo glasovnice, tako, da imajo Italijani vsak čas natančen pregled o številu glasov, oddanem za posamezne kandidate. Ako bi se bilo torej odalo le 20 glasovnic, prispehlih za slovenskega kandidata, ni dvojbe, da bi bili Italijani našli v zadnjem hipu vsaj 21 glasov za svojega kandidata ter da bi bili istotako zmagali. Le primerko veliko število slovenskih glasov bi bilo zmaglo biti edčilno z zvolitev slovenskega kandidata. To izkušnjo imamo iz vseh prejšnjih volitev.

Spleh pa vprašamo mi: kako prihajamo ravno mi do trga, da bi morali nositi vse breme na trudu in troških ob dejstvu, da je najmanj 90 odstotkov slovenskih volilnih upravičencev izven tržaškega ozemlja?

Politično društvo »Edinstvo« je bilo in je vedno pripravljeno poslovati, kakor centrala za vprašavne volitve, a v to treba krepkega sodelovanja vseh prizadetih faktorjev. Ker se to ni zgodilo po nečuvani malomarnosti kranjskih in dalmatinskih volilcev izjavljamo odkrito, da nam je v nekako začodenje, da je pričela ta grenka lekeja, ker se nadejmo, da bo koristila za bodočnost.

Končno še eno važno, prevažno in žalstno konstatočjo. Slovenci in Hrvati smo imeli že večino v upravi te zavarovalnice. Ta večina obstoječa iz Kranjcev in Dalmatincev pa je bila tako slepa, da je privolila v spremembu statutov, predloženo po tedanji italijanski manjšini, katera spremembu nam je zaprla pot do večine za vedno. Tako se ma ženijo grehi. Tržaški voditelji pa naj držeb za grehe — drugi! Je že tako na tem svetu!

Zaslugi priznanje! Prejeli smo iz občinstva: »Uoogi redarji! Ta besede smo čitali včeraj v nekem tukajšnjem »radikalnem« glasilu. Že mnogo let nismo čitali v tržaških laških listih, (zvezni »Il Sole«) pomolovalnih besed za ona mže, ki so postavljeni, da čuvajo naša imetje in življenje. Vedno & tamo le zaboljana in zančevanja na naslov redarstva. Ta amančnost proti organom javnega reda je že prešla v kri mešančnu tržaškem in postal je že v navadi, da čujemo dan na dan le žalivke, kakor »... de žbiri« in druge slične evertke na naslov državnih redarjev.

Pisec teh vrstic je šel predsednično po dužnam opravku po tržaških ulicah. Prišedal pred glavno poslo po naletel na redarja, ki je v sliki burji spremjal nekega opitega delavca. Ker je pisanek le s težavo hodil, a burja in mraz sta grozno razajala, je pisec prestopil in ponudil redarju pomoč. Da ste videli, kako izenačen je bil ubogi redar! Rekel je »hvala lepa« in d. stavil: »Nam ne prihaja na pomem noben vrug, pa če bi imeli tudi poginisti! Povedal mi je dalje, da je onega opitega moža našel ležač-ga na tleh in bi bil isti gotovo zmrzal, da mu ni pričlanil ne učene intligence. Je pa krajev voko-

hitra pomoč. Medpotoma je barja vse tri pošteno sušala, a redarju in pijancu je vsekakor kape! Ne bom opisoval še dalje tega, za redarja, ne ravno prijetnega posla; reči pa moram, da so dne 2. t. m. redarji v obči delali prave žudeže gorečnosti na vršenju svoje dolžnosti in to z vedno nevarnostjo za lastao življenje. Rečili so na tisoče meščanov gotove nesreče. Zato moramo izraziti le najtopljejšo zahvalo vsem onim, premnogokrat po nedolžnem obrekovanim organom, ki so ta dva dneva, ko so elementi toli grozno besneli, tako veseljno vršili samaritančko dolžnost. Izrekamo jim zasluzeno priznanje kar jim ga gotovo ne odreka vse pošteno misleč prebivalstvo.

Iz Nabrežine nam pišejo: V Nabrežini obhaja domača godba vse, tudi najrevnejše hiše, da nabira darove.

V prvih letih godbine obstanka je bilo opravičeno, kajti godba je imela svojega učitelja, redne vaje ter je evidentno nspreduvala; pačevati je morsala godba, oblike in druge priprave. In vselej temu, da je žrtvovala toliko časa in denarja, je nastopal v letu obilokrat brezplačno; prijevala je mirozove, pogoste javne koncerte, budilice prvega maja; sodelovala je na procesijah in raznih družib veselih. V Nabrežini je svirala ce-ne itd., a zraven tega je bila tudi — nadroda.

Ali v zadnjih letih se je začela vest povsem drugače. Brez učitelja je, brez vaj, brez napredka in brez nobenih stroškov! In vendar ni v vsem letu niti enkrat brezplačno nastopila, da si je obljubila lani ustavnovenemu godbenemu podpornemu društvu vsaj 50 brezplačnih letnih nastopov! A zraven tega ima od občine brezplačno soko in razsvetljavo na razpolago! Opustila je popolnoma vse običajne nastope, postala je dražja za Nabrežino, nego za okolico. Da bi bila mednarodna, to naj bi že bilo! Ali postala je — breznačna. Ni nastopa, da ne bi začivila »Sloveni Giusto« in druge italijanske pesmi, našega »Naprek« pa se celo sramuje! Z eno besedo: ne dela časti ne sebi in ne Nabrežini.

Vprašujem: je li še vredna nasi podpora? Trombon.

Simpaticno pevsko društvo »Slava« pri Sv. M. M. spodbija je kar najlepše zaba-valo na »Svetovno večer« svoje ude in če-stice.

Dvorana je bila natlačeno polna domačinov. Vsem je utripalo sreča prvega veselja. Društvo je v dobrni načini žrtvovale iz lastne blagajne svoto, da so bili vši udeleženci vstopnje prosti. Udeležilo se je »večera« tudi tamkajšje novo pevsko društvo »Lira« z mešanim zborom, ki je napravljeno najugodnejši utis z lepim pevanjem in simpatičnim nastopanjem pevcev obojega spola. Zaostati ni hotela niti domača godba, ki je proizvajala z neko prijetno lahkoto razne slovenske skladbe. Vsa tri društva so tekmovali razvijala svojo nalogu, a občinstvo je z užitkom sledilo vsemu. Posebno židanje volje so bili ljudje o predstavi igre »Ne kliči vrug!« Igra je napisal naš Jaka Štoka. Da ima ta igra svojo dramatično vrednost se je opažalo na udeležencih, ker so jako dobro umevali ves razvitek in jim je vzporočila najbolje zabave in ugadna presenečenja v posamičnih nastopih. Domči igralci so tudi pogodili uloge, govorili so glasno in počasi. Po zvršetku igre bilo je srečkanje na dobitke.

Novoletni govor je imel požrtvovalni predsednik »Slava«, g. M. Klavec. Poln vročih in blagih želja je navduševal in vabil vseh, naj se družijo z onimi, ki se trudijo v blagor mile domače grudi. Ko je želel vsem srečano novo leto se je dvignil zastor in pozvala se je umstniško razvrščena živa glinka z razprostrto trobojnicico. Ob tem prizora se je vsem širilo sreča rado-tvoga ponosa in vso si zaželeti vzajemno najbolje.

Naj omenim še priprosta mladinska zidarja Gregorija, ki je v lepi besedi pozivjal vse one, ki imajo zastrupljena sreca, naj se spomenjuje in združijo v bratski ljubezni s poštenimi ljudmi, naj opustijo vseko suruvest in neogljenost ter naj stremijo posmiki, ki keže, da je človek res prvi stvor v stvar

• Češka zavarovalna slovenskega druženja po načrtno-vzvratnih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko novega druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujocih se vplažili.

Vsek dan ima po preteku petih let pravico do dividende.

SLAVIJA

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Razvojni fond 29.217.694.46 K izplačane odškodnine: 78.324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čeprav pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopija in premične protipožarni škodam po najvišjih cenah. Škode cenuje takoj in najkunčuje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatre podpore v narodne in občinkoristne namene.

MALA OZNANILA

Čevljarnica

Iv. Lekan

Trst ul. Giulia 7 (p. ljud. vrt)

izvajačno in elegan-
vskovršna obuvala za
gospo, gospode in otroki.
Specjaliteta: obuvala za
defektne noge; obuvala
po kojih zad. modela.

oooooooooooo

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča svojo
zalogu ogla, dva, pre-
moga in drugo razno kur-
javo ter petroloj. Pošiljanje
na dom.

Josip Muha,
ul. Cavena (uhod ulica Ca-
vazzeni št. 3).

oooooooooooo

Podpisani priporoča svojo
NOVO PEKARNO
IN SLADČIČARNO

pri Sv. Jakobu
Kraška ulica 12 (zvezka št. 50).
Vedno sred kruh. Pošiljanje
na dom. Sprejema na-
ročila in domači kruh v
pecivo. Pestrežna tečja.

Benedikt Suban

oooooooooooo

V novi prodajalnici jestvin
in kolonijal Petra Peteruel

v ulici Giulia št. 76
je vodilni vsekovrste jestvine
kakor, kavo, cib., testenine
(naprimer), sladkor, turško
in belo moko, naravno maslo,
seča, milo, jedilno olje prve
vrste po 36 novih.

— Blago vedno sveže.

Nova prodajalnica

Romolo Perini
zlatar in droguljar

Via del Rivo 26

Sprejema poprave, kupuje

zlatoto, srebrno in juvelje.

Popravlja ure na jamstvo.

oooooooooooo

Iv. Kopač

svečar v Gorici
priporoča priznano naj-
boljše in najenejše

♦ voščene sveče ♦
Cašik brezplačno in franko.

oooooooooooo

Tomasoni Ulisse

Trst s likar-dekorater.
Sprejema delo na deset. De-
koracije s s papirom. Sil-
kanje sreb. in napravi v vseh
državah in na vse matice. Pa-
njenje les in marmor. Bar-
anje polirali, poslovli. Vse
po ameriški cenah, vedno in
hitro. — Delavnica: ulica Ugo
Francia štev. 19.

Telefon štev. 1664. —

Guerino Marcon

alia Tivarnella št. 3

Priporoča svojo zalogu
ogla in dr., ki je vedno
prekrbljena z najboljšim

kranjskim blagom. Pro-

dujajo na debelo in drobno.

Pošiljanje na dom.

oooooooooooo

Ticijan Salvatore

ornam. kamnoseški mojster

DELAVNICA

spominskih kamnov —

marmor za pohištvo

Trst ul. Farneto 37

Prodaja na debelo in drobno

oooooooooooo

Vinska trgovina

dobro vpe-

radi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji za

oddati

Resni reflektanti obrnejo naj se na upr. Edinstvo

zalogo istrskih in daimat. vin

v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manina)

Zaloga je vedno presk blijena z vini najboljših

kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo blisko po 80 st.

opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.

Za obilne naročbe se priporoča

IVAN TONEL

Moderci Viktorija in Radikal.

oooooooooooo

ANTON SKERL

mehanik, zapršeni zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključno

prodaja gramofonov, zonofonov in fonografov. Zaloga

priprava za točni pivo. Lastna mehanična delavnica za

popravje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON štev. 1734.

JAKOB SOTLAR

Via dei Baci 3.

Zaloga dalmatinskih in istrskih vin prve

vrste. Vsakovrstni dessertni likerji. Najfinejši

spirit za konzerve.

Prodaja na debelo in drobno.

Dostavljeno na dom.

oooooooooooo

„SANUS“

novi higijenični zobotrebni

disinfektori parfemirani

zaprošen patent

se prodaja po povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

oooooooooooo

Prodajalnica rokovic in kravat

A. HUBMANN

Corso 19 — Ustanovlj. 1865 — Corso 19

rokovice glace 1, 2 gumbi gl. 1, 3 gumbi gl. 1-20

rokovice sred. n. Dante za prati 3 gumbi 1-2

rokovice glace in Dante za dečke za prati 0-80

rokovice z inštituto z meh. zaponkami 0-10

rokovice od volne za dame nyc 60, dečke 0-50

rokovice glace 1 za gospode z dvojn. ležom 1-40

rokovice od volne za gospode od 80 n. do 1-20

rokovice za častnike gl. 1-10 posod. 0-70

Kravate zadnjie novosti.

Rokovice se opere v 24. urah.

oooooooooooo

<